

INTERVJU Književnica Marina Vujčić o novom romanu

Leđa su naša okomica, uporište našeg dostojanstva

Leđa su i područje našeg tijela za koje su nam potrebni drugi. Roman »Pitanje anatomije« je »izrastao« iz te činjenice – da ne možemo sami milovati vlastita leđa i da zbog toga postaju neka vrsta podsjetnika na neodrživost samoće

Marina Vujčić posljednjih godina jedna je od najčitanijih književnica u nas. Na pulskom Sajmu knjige u Istri predstavila je svoju novu knjigu »Pitanje anatomije«. Bio je to povod da s ovom književnicom porazgovaramo o njezinom stvaralaštvu.

U svega nekoliko godina postali ste jedna od najčitanijih književnica u nas. Vaši romani donose vrlo zanimljivu psihološku prezentaciju likova. Polazeći od naizgled banalnih, svakodnevnih situacija, stvarate zanimljive priče koje se čitaju u dah. Koja je, da je tako nazovemo, »tajna« vašeg uspjeha?

– Jako sam podzriva prema riječi »uspjeh« i uvijek se iznova iznenadim kad je netko prikači uz moje ime. Ne želim se na nju navikavati niti želim da me iznenadenost prođe – sviđa mi se to čuđenje koje osjetim svaki put kad mi netko od čitatelja pohvali knjigu. Ne znam u čemu je »tajna«. Možda u tome da pišem o tzv. malim ljudima, o sudbinama nevidljivih pojedinaца na marginama života – a budući da su sve naše sudbine u kontekstu društva koje ne mari za pojedinca marginalizirane, valjda se ljudi s tim mogu poistovjetiti. Postoji i taj tihi element bajke u onome što pišem, jer moji junaci polaze od neke svakodnevne, realne situacije, ali onda im se počne događati nešto literarno, nešto iznad stvarnosti, u što je ugodno povjerovati.

Uzaludno planiranje

Odakle ideja da napišete roman čiji su lajtmotiv leđa?

– Možda sve o čemu dovoljno uporno razmišljamo može postati tema. Meni se to dogodilo s leđima. Leđa su naša okomica, uporište našeg dostojanstva, ali i područje našeg tijela za koje su nam potrebni drugi. Roman je »izrastao« iz te činjenice – da ne možemo sami milovati vlastita leđa i da zbog toga postaju neka vrsta podsjetnika na neodrživost samoće. Moji junaci, Veronika Vinter i Florijan Bauer, opredijelili su se za samoću, ali leđa su im – kroz umjetničku interpreta-

Zahvaljujući uredničkom poslu spadam među rijetke koji barem mogu reći da žive od književnosti – Marina Vujčić

ciju – taj životni izbor demantirala. Čak i najokorjelijim usamljenici morali bi se složiti s time da nije loše imati nekoga tko će ti oprati leđa. Nekoga na koga se možeš i osloniti i nasloniti.

»Pitanje anatomije« je i više od samoga pitanja anatomije, to je i pitanje filozofije, psihologije. Razvijate li fabulu i portrete likova u hod u hod, kada počinjete pisati, imate već u glavi cijelu fabulu?

– Znam tko su moji junaci kad počinjem pisati, ali ne znam što će mi oni prirediti do kraja romana. I mene je iznenadilo u kojem se smje-

ru fabula razvijala, ali upravo u tom vlastitom neznanju, koje je na trenutke ravno neznanju čitatelja koji se na svakoj sljedećoj stranici iznenaduje, s vremenom sam počela otkrivati najveći užitek u procesu pisanja. Ne ispadne ni život onako kako smo ga »isplanirali«, a kamoli književnost – pa mi se trud planiranja čini posve uzaludnim.

Čitatelje posebno fasciniraju ljubavne priče prisutne u vašim knjigama. To nisu klasične ljubavne priče, ali ipak, kroz cijelu fabulu taj »neki osjećaj« je prisutan u zraku.

– Više su to priče o nedostatku ljubavi. Čini se da je ljubav u mojim romanima prisutna na način da je nema, da junacima nedostaje. Može se i na toj čežnji izgraditi priča, iako je priča ono što mene u pisanju najmanje zanima. Cijeli moj opus počiva na dva organa u koja voajerski virim kod svojih junaka, a to su mozak i srce.

»Božo« je prvi

»Mogla sam to biti ja« i »Susjed« proglašavane su vašim najboljim knjigama. Postoji li neka koja je vama posebnija od drugih?

– »Božo« mi je nekako posebno prirastao srcu i čini mi se da ni jedan sljedeći roman nije to promijenio. Vjerojatno se radi o tome da je to roman s kojim sam osjećala da od pisca u pokušaju ili pisca samo po vokaciji postajem pravi pisac – pa prema njemu osjećam neku vrstu zahvalnosti i nježnosti. Autorski me ohrabrio i naveo da povjerujem u to što radim. Iako su neki romani poslije njega odradili veću ulogu u mojoj afirmaciji, »Božo« je puno učinio za moje autorsko samopouzdanje.

Dugo ste godina radili kao profesorica hrvatskog i književnosti, a sada radite kao spisateljica i urednica u izdavačkoj kući Hena.com. Je li teško danas živjeti od pisanja i uredivanja?

– Od pisanja se ne može živjeti, i meni uvijek bude nekako tužno kako se s tim mirimo i kako tu nepravednu činjenicu uzimamo zdravo za gotovo. Iza svakog posla koji pisci rade da bi zaradili plaću stoji puno nenapisanih knjiga. Ja, recimo, mogu zaraditi za život uređujući tuđe knjige, ali ne mogu pišući vlastite – ili barem ne dovoljno za preživljavanje. No bez obzira na to što je to paradoks, smatram se sretnicom, jer sve što radim ostaje na terenu književnosti pa se ne moram na dnevnoj bazi »šaltati« iz svijeta u svijet. Zahvaljujući uredničkom poslu spadam među rijetke koji barem mogu reći da žive od književnosti – ako već ne od pisanja.

Vanessa BEGIĆ